

รูดบีเกีย

วัชระ พันธุ์ทอง

1. ความสำคัญ

รูดบีเกียจัดเป็นพืชข้ามปี (Biennial) แต่มักจะทำเป็นพืชล้มลุก (Annual) การเพาะเมล็ดรูดบีเกียควรเพาะเมล็ดที่อุณหภูมิประมาณ 20 – 25 องศาเซลเซียส และควรมีการกลบเมล็ดด้วยวัสดุเพาะบางๆ การงอกของเมล็ดจะใช้เวลาประมาณ 2 – 3 สัปดาห์

ข้อที่น่าสังเกต การหว่านหรือเพาะเมล็ดนั้น ควรเพาะในช่วงต้นฤดูฝน เพื่อให้รูดบีเกียนั้นออกดอกในปีเดียวกัน การออกดอกของรูดบีเกียจากเพาะเมล็ดจนถึงการออกดอกจะใช้เวลาประมาณ 18 – 20 สัปดาห์ (ประมาณ 5 เดือน) การเจริญเติบโตจะดีถ้าได้รับอุณหภูมิประมาณ 15 องศาเซลเซียส ในช่วงการปลูกควรมีการใช้สารเคมีจำพวกกำจัดเชื้อราเพื่อควบคุมโรค Pythium พันธุ์ที่ใช้คือ *Rudbeckia purpurea* โดยเป็นรูดบีเกียที่มีการแตกกิ่งก้านของลำต้น เป็นกิ่งขนาดใหญ่ และดอกเป็นแบบ Daisy flowers สีม่วงอมชมพูกลีบดอกแข็ง มีความสูงประมาณ 60 เซนติเมตร

การเพาะเมล็ด

การเพาะเมล็ดรูดบีเกียจะทำการเมล็ดในตะกร้าพลาสติก โดยขีดเป็นร่องแล้วกลบเมล็ดด้วยวัสดุเพาะบาง ๆ หลังจากนั้นประมาณ 8 วันเมล็ดรูดบีเกียจะเริ่มงอกมีใบเลี้ยงจำนวน 2 ใบ หลังจากนั้นอีกประมาณ 7 วัน ให้ย้ายต้นกล้ารูดบีเกียมีขนาดต้นพร้อมจะปลูกลงแปลงได้

2. การเตรียมแปลงปลูกและวิธีการปลูก

1. ทำการไถพรวนพื้นที่แปลงปลูก เพื่อเปิดหน้าดิน หลังจากนั้นทำการใส่วัสดุบำรุงดิน ดังนี้

- แกลบดิบ	จำนวน	½	กระสอบ/ตารางเมตร
- ปุ๋ยหมัก	จำนวน	3	กิโลกรัม/ตารางเมตร
- ปุ๋ยสูตร 0-46-0	จำนวน	0.2	กิโลกรัม/ตารางเมตร
- โดโลไมท์	จำนวน	0.2	กิโลกรัม/ตารางเมตร

- หลังจากใส่วัสดุปรุงดินเรียบร้อยแล้ว ทำการไถพรวนเพื่อคลุกเคล้าวัสดุปรุงดินให้เข้ากัน หลังจากนั้นทำการขึ้นแปลง ขนาดกว้าง 1.2 เมตร x ความยาว ตลอดพื้นที่ทำการปลูก ระยะห่างระหว่างแปลงปลูกประมาณ 45 เซนติเมตร

ภาพที่ 1 การปลูกรูคบีเกียในสภาพพื้นที่ว่างข้างโรงเรือนปลูกไม้ดอก

การปลูก

ระยะปลูกสำหรับรูคบีเกียจะใช้ระยะปลูกตั้งแต่ 20-30 เซนติเมตร เมื่อดันกล้ารูคบีเกียในถาดหลุมมีอายุประมาณ 2 เดือน ให้ย้ายปลูกลงแปลงปลูกที่เตรียมแปลงเรียบร้อยแล้ว ก่อนปลูกให้ทำการรดน้ำแปลงปลูกให้เรียบร้อย เพื่อให้ง่ายต่อการปลูก และทำให้ต้นกล้ารูคบีเกียไม่ล้มเวลารดน้ำหลังปลูกเสร็จ

ภาพที่ 2 แสดงระยะปลูกรูคบีเกีย

3. การดูแลรักษา

หลังจากปลูกรูคบีเกียแล้ว เมื่อต้นตั้งตัวได้แล้วให้เริ่มทำการให้น้ำโดยใช้ปุ๋ยน้ำสลับกับการใช้ปุ๋ยยูเรียรดประมาณ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง สำหรับในแปลงปลูกกลางแจ้ง สามารถทำการใส่ปุ๋ยเม็ดให้แก่รูคบีเกียได้ ซึ่งจะใช้ใน ช่วงฤดูฝน ซึ่งมีการชะล้างของฝนในแปลงปลูกได้ค่อนข้างมาก ส่วนในช่วงฤดูแล้งควรใช้ปุ๋ยน้ำ เพื่อเพิ่มความชื้นแก่แปลงปลูกรูคบีเกีย

การใช้สารเคมี จะใช้สารเคมีกำจัดเชื้อราเพื่อควบคุมเชื้อราที่เกิดกับรูคบีเกียส่วนสารเคมีกำจัดแมลงจะพ่นเมื่อพบแมลงเข้าทำลายรูคบีเกีย

ภาพที่ 3 ภาพแสดงการเกิดโรคต้นเน่า

ตารางที่ 1 อัตราการให้ปุ๋ย/น้ำ 20 ลิตร (ถัง A) น้ำ 20 ลิตร (ถัง B)

ปุ๋ย	ถัง A	ถัง B
โมโนแอม โมเนียมฟอสเฟต (11-60-0)	40 กรัม	-
แคลเซียมไนเตรท (15-0-0)	-	100 กรัม
โปแตสเซียมไนเตรท (13-0-46)	50 กรัม	50 กรัม
แมกนีเซียมซัลเฟต (MgSO 7H O)	25 กรัม	-
ยูนิเทท	25 กรัม	

การตัดดอก

หลังจากการปลูกรูคบีเกีย ลงแปลงปลูกประมาณ 4 เดือน รูคบีเกียจะเริ่มให้ดอกได้ การให้ดอกของรูคบีเกียจะทยอยแทงช่อดอก ซึ่งการให้ดอกจะไม่สม่ำเสมอภายในแปลง เพราะเป็นต้นที่เกิดจากการเพาะเมล็ด หลังจากรูคบีเกียแทงช่อดอก ระยะเวลาการตัดดอกของรูคบีเกีย จะสังเกตจากกลุ่มเกสรของดอกจะบานขึ้นเป็นรูปสามเหลี่ยม ซึ่งปลายกลุ่มเกสรจะแหลมคล้ายปิระมิด ส่วนกลีบดอกของรูคบีเกียจะย่อยลงมากคล้ายลักษณะลูกแบคมินตัน

ภาพที่ 4 ภาพแสดงการแตกกอ

การจัดมาตรฐานเกรด

หลังจากตัดรูคบีเกีย จะทำการดึงกลีบดอกรูคบีเกียออกให้หมด พร้อมทั้งปลิดใบทิ้งทั้งหมด แล้ววัดขนาดความยาวของก้านรูคบีเกียจากปลายดอกรูคบีเกียที่อยู่สูงที่สุดของช่อ จนถึงปลายก้านช่อดอก โดยมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพเกรดดังนี้

เกรด A	ความยาวก้านช่อดอก	55	เซนติเมตร
เกรด B	ความยาวก้านช่อดอก	52	เซนติเมตร
เกรด C	ความยาวก้านช่อดอก	41	เซนติเมตร
เกรด U	ความยาวก้านช่อดอกต่ำกว่า	41	เซนติเมตร

ภาพที่ 5 ภาพแสดงการตัดดอก

หลังจากวัดขนาดความยาวของก้านช่อดอกแล้ว การเข้ากำของรูคบีเกีย จะเข้ากำรูคบีเกียกำละ 10 ดอก โดยจะนับเฉพาะดอกที่กลุ่มเกสรเป็นรูปประมิต ส่วนดอกที่ยังไม่สมบูรณ์ภายในช่อดอกให้ถือเป็นดอกประกอบหลังจากครบ 10 ดอก/กำ แล้ว การเข้ากำให้หุ้มสำลีใส่ถุงพลาสติก พร้อมใส่ถุงสลิปแช่น้ำไว้ ก่อนบรรจุลงกล่องส่งฝ่ายตลาดจำหน่าย